

Prarmoch Abram strzelec wr. w r. 1910 w Sosnowcu
Kupiec - żonaty,

10563

We wrześniu 1939r zostałem zmobilizowany do 73 p.p.
w Oswieżynie, w trakcie akcji bojowej, cofnelismy
się aż pod Włodzimierz-Wol, gdzie jednostka moja
została rozprószona przez przeważające siły, niemiecko-
-sowieckie, w dniu 17/IX, udało mi się uniknąć,
schwytanie przez Sowieców do niewoli,

Dostałem się do Lwowa gdzie przebywałem, do
aresztowania które nastąpiło 25 czerwca 1940

Po wkroczeniu Sowieców do Lwowa i przez
cały okres mojej tam bytności, nie zauważyłem
aby Sowieci wyróżniali pod jakimkolwiek bądź
względem Żydów, nie korzystali z żadnych przywi-
leżeń, bądź to narodowościowych czy religijnych.
Między ludźmi którzy zginęli z ich rąk
co dzień bez śladu, znajdowali się w dużej
ilości Żydzi. Wszystkie organizacje społeczne,
polityczne, mające wspólnego z narodowością
i kulturą, żydowską zostały rozwikłane,
aresztując jednocześnie ich przywódców.

Rozmiej - Synagogi - szkoły religijne żydowskie,
zostały doprowadzone do zlikwidowania,
obejmując ich ogromnymi podatkami
które było nie możliwe do wypłacenia,
aresztowano stałe ludźmi, które zginęli bez
śladu, odbyto się codziennie i to z wszystkich
sfer, przemysłowcy, Kupcy, rzemieślnicy,
robotnicy, rolnicy i t.p.

Nacjonalizacja sklepów i warsztatów pracy nastąpiła
automatycznie, po zarekwirowaniu towarów
lub też po nalozeniu podatków, niemożliwych
do zapłacenia, a w dodatku ich aresztowano.

Te wszystkie aresztowanie które były jawiskiersko codziennym, odbyły się w sposób brutalny, nie uwzględniając, chorzych - starych, dzieci, a nawet niemowlęta wraz z matkami.

Po amnestji pracowałem w kolechozie na roli, w warunkach nie możliwych, pod względem odżywienia, higieny, mieszkanowem i ciężkiej pracy. O wolności w Rosji nie ma co wspomnieć. Jest tam szczyt niewolnictwa. Ludność jest b. ograniczona, pod względem słowa i czynu. Nibyni zawsze były narzucały wymuszone • jednostronne. Rejestracja na powrót do terenów okupowanych przez Niemców odbywała się w ten sposób. Ogłoszono wielkimi plakatami że odbywa się rejestracja wszystkich wiekinerów (t.j. wszystkich którzy przed wojną zamieszkiwali na terenach okupowanych przez Niemców), celem stwierdzenia kto chce wrócić, i kto chce zostać, i t. d. przyjęło obywatelstwo sowieckie. Przy tym obiecano że w krótkim po rejestracji wrócić, transporty tych którzy się zarejestrowali. Rejestracja została przeprowadzona na formularzach drukowanych, gdzie podane szeregowe ~~o~~ dane, i dokładny miesiąc ówczesnego zamieszkania. Jak się wykaże te dokumenty służyły im później do uktawienia aresztowania tych wszystkich.

Do powrotu rejestrowali się 95% z wiekinerów. Była różnica wyznania. Ryłem świadkiem, iż dużo żydów miejscowych szukali możliwości, podania się jako wiekinierów, gdyż mogli wyjechać z tej władzy. Chociażby zamieszkiwali na miejscu, choć do powrotu było poprostu gdyż ludzie którzy przyzwyczajeni do uniegi

życie, ^{warunki} ~~na~~ było takie życie skrzepowane, pod względem
 materialnym i duchowym nie do znieśnienia. Masowo nawet ryzykowali i szli przez
 granicę narazając się na wielkie niebezpieczeństwa
 nawet do rozstrzelania. Takich ~~całk.~~ ryzyka utraci
 było dużo, podam ~~stąd~~ nazwiska dla przykładu
 Orarnoch Boruch & Orarnoch Moszek
 z Sosnowca Zylbersze Josef z Szubrowy
 Gór: Zadenopwzględnie do uciknięcia nie mieli
 opóźnić pierwszą 3 tygodni, obławę i aresztowa-
 nie nastąpiły nagle. Przeprowadzone zostały w noży
 i zmobilizowano w tenm celu obywateli aparat Milicyjno
 wojskowy. Przeprowadzono wszystko skrupulatnie
 i bezwzględnie, nie oszczędzono nikogo, ni kobiety,
 ni dziecko, Starze lub ciężko chorzy na zadne względy
 nie mogli liczyć. Przy aresztowaniu zrobiono również
 osobiste i w mieszkaniu. Zabrano dokumenty,
 rzeczy wartościowe, zegarki, gotówki i przybory
 liturgiczne, (talis, turbin, modlitewniki itp.)
 Aresztowanych odstawiano do więzienia gdzie wsada-
 no po 70/90 ludzi do cel przeznaczonych dla
 10 ludzi, wskutek czego mnożyło się wśey.
 Warunki bez nadziei, brak wyżywienia,
^{brak} wody nawet do picia, nie mówiąc już o myciu
 trudności było nawet, wyskoczyć noz nosi
 do zaspokojenie potrzeby fizjologiczne, co niekiedy
 doprowadziło do wielkich skandatów, ^{bez opieki} ^{lekarskiej}
 Przeprowadzono nas w samochodach, pod dobre
 strzeżonym konwojem, wt na dworze towarowy
 gdzie wstawiano do towarowych wagonów w ma-
 do 90/95 ludzi. Warunki jazdy, wyżywienie, i brak
 wody w najgorętszych dniach czerwca i lipca, przyczyni-
 li się do bardzo licznych śmiertelnych wypadków

Sledztwa przeważnie przeprowadzono po nocach, gdzie
wzmuszono pod naciskiem brutalnie straszących
nie omijając bicia, i narobienia strachu
bronią, do przyznawania się do różnych
przestępstw, o których oskarżony nie miał
nawet pojęcia, otrzymalem wyrok na pięć
lat, sądzę wogóle się nie odbywał, tak że
o żadnej obronie mowy nie było, był to wyrok
zaoczny, który mi odczytano 4 miesiące
po aresztowaniu będąc w lagrze.

Warunki w obozie (lagier) były, nie do opisania,
gdyż trudno wyobrazić sobie że coś takiego może
istnieć, Byliśmy 1450 obywateli polskie w
jednym lagrze. w tym około 50 kobiet, Myślni
byli 95% Żydów, kobiety z 30% żydówek,

Pracowaliśmy ponad siłę, oprócz kilka pojed-
ynczych ludzi co im było potrzebne do pracy
kancelaryjne, wszyscy pracowali fizycznie
w lesie, przy budowy koleji i t.p., Zarządzani
ze z ci aresztowanych składali się przeważ-
nie z inteligentów, kupców, urzędników przyw. i
i.t.p. tak że ta praca była daleko od ich zawodu.
Warunki wyżywienia, mieszkane, sanitarne
były okropne, to wszystko razem doprowadziło
żel w pierwszych 3-ech miesiącach zmarło
dziennie 500 ludzi, Było również dużo wypadków
samobójczych. Stale odbyły się zebrane gdzie różne
naczelniaki agitowali byśmy się starali, żeby praca
była wydajna i.t.d. Na jedno z tych zebrań
mówiliśmy że trzeba pierw, nasz podleg-
karnie by nabywać siły do pracy, gdyż skutki
już sam się przekonacie, przez to zwiększa-
jące się wypadkowe śmierci, odpowiedź była

biej mnie napisać to akty śmierci, niż jednej
wsprowadzenie dla wyższych władz, dla czego
po prostu rzeź zymosciowa, To dosyć charakte-
ryzuje wartość człowieka w Związku

Żydzi w Rosji sowieckiej stali się religijni,
a to wtrzymują w ścisłej tajemnicy, gdyż
każdy człowiek religijny stracił robotę, i jest
wystawione na wyrzutek szukane, aż
do wystąpienia do obywateli, wiele betnów wyro-
dem, Roznice i synagogi zlikwidowane,
żadna swoboda, żaden kultu religijnego.

Podlegają zupełnej asymilacji, Wszystkie
działalności na polu narodowe żydowskie,
jak również pełniąca dawną funkcję
religijną, upiękoniła w obywateli, niektórzy
zginęli nawet bez śladu,

Gierbman nie może rozwiązać kwestii
żydowskiej, Żydzi w Rosji czy w ogóle każdy
obywatel sowiecki żyje ciągle w strachu,
i aresztowanie, gdyż to się stale powtarza
i b. często w sposób masowy, W obywateli
spotkaniem dwóch Żydów sowieckich,

W obywateli byłem, w największym święto żydowskie
Szabat, zebrali się tajemnie kilka żydów i
mając w ukryciu jessere kilka talerzy modlili
się, Napadano ich nas zabrano talerzy i by
masz drżenie zrobione z tych „talerzy“ firanki
do okien kancelaryjnych,

G. G. G.